

ZIHARA ENBEITA GARDOKI
UEU

2017ko IkerGazte

EUSKAL ZIENTZIALARIEN KOMUNITATEA SORTZEN

1a 200 ikertzaile bildu ziren, maiatzaren 10etik 12ra bitartean, Nazioarteko Ikerketa Euskaraz IkerGazte kongresuan. Bigarren edizio honetan, Iruñean bildu ziren, Nafarroako Unibertsitate Publikoaren egoitzan. Helburuak: Euskal Herriko ikertzaile gazteek egiten duten nazioarteko ikerketa ikusgarri egitea, jakintza-arlo desberdinetako ikertzaileen artean sareak eraikitzea eta euskarazko ekoizpen zientifikoa areagotzea.

Hegoaldeko unibertsitate guztien lankidetzaz izan zuen UEUk, baina Iñaki Alegria UEUko zuzendariaren esanetan, “zoritxarrez, Iparraldeko unibertsitate-sisteman dagoen fragmentazioak eragotzi egin digu bertako unibertsitateen parte-hartze instituzionala”. Hala ere, izan ziren handik bidalitako komunikazioak ere. Ikerketa-zentroetatik ere lan ugari jaso ziren kongresurako. Guztira, jakintza-alor desberdinetako 123 aurkezpen izan ziren.

Panorama baikor horretan, itzalak ere badaude, eta horretaz gogoeta egiteko ere baliatu nahi izan zuten IkerGazte. Antolatzailen esanetan, “alde batetik, euskarazko ekoizpen zientifikoaren joera negatiboa dago, eta, bestetik, ikertzaile gazteen prekaritatea. Lehenari dagokionez, esan behar da komunitate zientifiko euskalduna asko handitu bada ere ekoizpena ez dela neurri berean hazi azken urteetan”.

Ikertzaile gazteek elkar ezagutzeko bakanrik ez, ikertzaile helduagoen esperientzia ezagutzeko aukera ere izan zuten: Laurence Tresse Lyongo Astrofisika Ikerketa Zentroko zuzendariarena, Jose Ramon Etxebarria ingeniari eta Fisikan doktoarearena, Arkaitz Carracedo CIC bioGUNEko ikerbasque ikertzailearena eta Elin Haf Gruffyd Jones Aberystwyth Unibertsitateko irakasle eta ikertzailearena, hain zuten.

Jose Ramon Etxebarriak “katedralaren eraikuntzaz” jardun zuen. Jada duela urte mordo bat, UEUren 25. urteurrenean, adierazia zuen euskal unibertsitatea ez zela egun batetik bestera eraikitzen. Katedral baten eraikuntzaren aurrean geundela zioen Etxebarriak; helburu finkoak izanik, patxadaz aritu behar zela. Horren haritik dator IkerGazteko bere hitzaldia-zen izenburua. Geure nortasun propiotik eraikia irudikatu zuen Etxebarriak euskal

hezkuntza propioaren katedrala, eta horren alde egin du lan urte luzez, baina, Gaudiren obrarekin legez, hark ere belaraldi berriei pasatu nahi izan zien erreleboa. Hori baino lehen, hala ere, katedralaren prozesua ekarri zuen gogora, berea, amaitu ez dena. Erantzukizun hori baduela uste baitu, kontatu beharra duela. Uste baitu sentimenduak inportanteak direla, esperientziak inportanteak direla.

Etxebarriak argi du zientzia eta jakintza unibertsalak ez badira ez direla ez zientzia, ez jakintza. Hala ere, horrek ez du esan nahi ingelesez bakarrik argitaratu behar direnik. Alderantziz, hizkuntza guztietan adieraz daitezkeen jakintza eta zientzia dira, harentzat, unibertsalak.

Ikertzaileek kezkatzen dutela ere azpimarratu nahi izan zuen. Esan zuen bildutako ikertzaileek euskaraz eta pasioz egiten dutela, eta prestakuntza handia dutela, baina, hala ere, diasporara kondenuatuak daudela, miseria asko dagoela. Argi du eskubideak eta duintasuna ez direla oparitzen, lortu egin behar direla.

Carracedok ere esperientzia pertsonalak kontatzea beharrezkoa dela esan zuen bere hitzaldian, egun gradu bat edota master bat egiten ari direnek ez dutelako informazio nahikorik ikertzaileen lanari buruz.

Zein da, ikerkuntzan, eguneroko lana? Laborategi bat izatea jarri behar dugu helburutzat, edo badaude bestelako aukerak? Zer garatu behar dugu pertsonalki horretara sendo ailegatzeko?” adierazi zuen. “Nire ustez, oso garrantzitsua da hasten ari diren ikertzaile gazte hauek ikustea zein diren aukerak, zein diren galderak; ikustea guk ere prozesu hori pasatu dugula, eta antzekotasun asko daudela”. Eta zer behar duen ikergazte batek? “Behar dugu motibazioa, gure helburuak argi izatea, gure garapen-prozesua ulertzea; alor ezberdinetatik ikas dezakegu zer edo zer.”

IkerGazten, denek izan zuten iritzia emateko aukera: Olatz Goñi ikergaztea, “euskaraz lan egiten duten beste gazteen lanak ezagutzeko eta, aldi berean, bere lana haiei ezagutarazteko nahiak” ekarri zuen kongresura. “Aukera ezin hobea iruditzen zait arlo berdin zein desberdinetako ikertzaileak ezagutu eta etorkizunean gure

“*Geure nortasun propioetik eraikia irudikatu zuen Etxebarriak euskal hezkuntza propioaren katedrala*”

ezagutzak elkarrekin trukatzu elkarlanean aritzeko”. Garazi Arrularentzat, garrantzitsua da “euskal ikertzaileen komunitatea elkartzen duelako, euskara nazioarteko hizkuntza izan daitekeela erakutsiz, eta ikerketari balioa ematen diolako, baita dibulgazioari ere. Neuretzat, egiten gabiltzan horrek balioa baduela gure buruari berresteko tresna bat da”. Idoia Astigarragaren esanetan, euskaraz ikertzea erabakitzen dutenek oso modu kontzientean egiten dute hautua, eta “foro

aproposa iruditzen zait euskaraz ikertzen dugunok elkar ezagutzeko eta ikerketa euskaraz ere egiten dela esateko”.

Arlo akademikoarekin batera, aisialdiko ekitaldiak ere izan ziren arratsaldeetan, ikertzaileen sarea ehuntzen lagunduko dutelakoan. Lehenengo egunean, Labritours-ekin, Iruñea ezagutu zuten; Txinparta elkartearen eskutik, Ezkabako San Kristobal gotorlekura bisita gidatua egin zuten; Landare elkartearen hitzaldia eta dastaketa izan zituzten, eta Gure Sorlekuaren bila dokumentalaren emanaldia izan zuten Zaldiko Maldiko elkartearen. Bigarren egunean, berriz, denek elkarrekin afaldu zuten bertso-afari ilustratuan.

Ikertzaileak gustura, eta antolatzaileak zer esanik ez. Ikertzaileen lana oso maila altukoa izan da, eta, batez ere, ikusi da IKERGAZTE erreferentzia bilakatu dela ikertzaile euskaldunen artean. ●

ARGAZKIAK: UEU